

WEB АПЛИКАЦИЈА ЗА УЧЕНИКЕ СА ОШТЕЋЕЊЕМ СЛУХА

Урадили смо Веб апликацију сликовог и рјечника по категоријама и подкатегоријама, те нивоима са низом интерактивних вјежби за учење и усвајање ријечи на забаван и интересантан начин.

МОЈА ПЕДАГОШКА УВЈЕРЕЊА

Усвајање говорног језика ученицима оштећена слуха је тешко, јер не чују говор и не могу га запамтити слушањем. За памћење и усвајање појмова морају да уложу велике напоре. Морају много вјежбати да запамте ријеч потом вјежбати да не забораве научене ријечи. Научене ријечи не могу чути у спонтаном говору који се одвија у њиховом окружењу чиме би се поспјешило памћење и правилно изговарање ријечи.

У раду са овим ученицима непрекидно трагамо како да им олакшамо усвајање и кориштење ријечи и појмова говорног језика. Природан им је знаковни језик кога усвајају без тешкоћа а говорни језик усвајају мукотрпним и дуготрајним вјежбама.

Наставници и родитељи дјеце оштећена слуха улажу напоре да изнађу начине како да им помогну у процесима усвајања нових ријечи и појмова. Један од важних начина је тражење илустрација за појмове и писање назива за појмове са сличице. Примјетили смо да врло често недостаје довољна систематичност, вјештине и знања, као и потребан труд да се пронађу адекватне илустрације и да се истрајава у вјежбању и усвајању нових ријечи.

У реализацији наставе и усвајању наставних садржаја примарно је акценат ставити на усвајање нових ријечи и појмова при чему треба користити разне методе и континуирано их усавршавати. Наши ученици без тешкоћа владају информатичком опремом, мобителима, компјутерима, користе интернет. Ове технологије и достигнућа су им значајно обогатиле живот и напредовање. Наведене могућности наших ученика као и цјелокупне глухе популације потребно је искористити у процесима унапријеђивања начина богаћење њиховог вокабулара.

КРАТАК ОПИС ПРАКСЕ

Урадили смо Веб апликацију сликовог и рјечника по категоријама и подкатегоријама, те нивоима са низом интерактивних вјежби за учење и усвајање ријечи на забаван и интересантан начин, које се бодују. Постоји могућност логовања тако да се могу чувати бодови и поредити са другим корисницима.

Веб сликовни рјечник је урађен тако да су рјечи, односно појмови ислустровани одговарајућим сличицама. Ријечи су разврстане по темама и нивоима. Кроз различите вјежбе које су на интернету и могу се користити на мобителу и на рачуну постигнута је могућност да ученици вјежбају и усвајају називе за појмове код куће, у школи или било где те да тако богате свој вокабулар.

Спецификум овог рјечника је у томе што је прилагођен спознајним могућностима ученика Центра. Програм је интересантан, ученици на забаван начин кроз игру и бодовање вјежбају и усвајају ријечи у складу са својим могућностима, са нивоом који одаберу. Програм је доступан на веб страници <http://сликовнирјечник.ба/>. Овај програм се показао изузетно користан у свакодневној реализацији наставних садржаја, а има значај и у вријеме реализације онлине наставе. Урадили смо упутство за кориштење сликовног рјечника и објавили на интернету: Јоутубу, фејсбуку, нашој веб страници наше школе. Линк за упутство кориштења сликовног рјечника је на линку: <http://www.юутубе.цом/ватцх?в=ПwJ80гЦхФМо>

ПОЛАЗИШТА

Ученицима оштећена слуха усвајање говорног језика је напоран, мукотрпан и дуготрајан процес. Углавном имају оскудан рјечник због чега имају тешкоће у писменом и усменом изражавању, те у кориштењу литературе, што им отежава успјешност у образовним процесима и тешкоће у развоју социјалних и емоционалних компетенција. Родитељи као и друге особе из окружења најчешће не скривају изненађење и забринутост због оскудног рјечника особа оштећена слуха. Учити ријечи говорног језика ученицима оштећена слуха је много теже него одраслим особама учити страни језик. Одрасле особе чују и памте ријечи страног језика слухом. Глухе особе памте ријечи на много тежи начин. Меморишу ријечи тако што много пута морају понављати ријеч коју треба да запамте. Изговор не могу контролирати слухом због чега је њихов говор теже разумљив. При изговору гласова памте положај говорних органа али не могу чути шта изговарају. То им отежава меморисање ријечи. Учење ријечи их замара и зато већина њих избјегава да учи ријечи. Прибјегавају кориштењу знаковног језика. Међутим наставници и родитељи улажу велики труд да их мотивишу за учење ријечи. Од њиховог вокабулара зависи им способност за кориштење литературе, за информисање као и за њихово писмено изражавање или лакше сналажење у контактима и сусретима са чујућим особама. Поведени апликацијама за учење енглеског језика дошли смо до идеје да урадимо нешто слично за наше ученике при учењу ријечи босанског језика. Били смо охрабрени чињеницом да се ученици оштећена слуха врло спретно користе информатичким технологијама и да без проблема могу да користе разне апликације. Након што смо направили апликацију сличну апликација за учење енглеског језика примјетили смо да је потребна надоградња апликације. Било је потребно да апликација буде више везана за наставно градиво. Важно је било да бирамо ријечи које су из наставних садржаја. Схватили смо да ће се повећати мотивација за учење

ријечи ако се периодично ангажирају и на часовима. Наставници подстичу ученике на кориштење рјечника. Евидентирају бодови у табелама у учионици чиме развија такмичарски дух међу ученицима.

ЦИЉ И ЖЕЉЕНИ ИСХОДИ

Циљ софтвера је богаћење рјечника код ученика оштећена суха чиме ће се доприњети бољем описмењавању и већој успјешности у образовању, комуникацији и усавршавању, потом њиховим укључивањима у друштвени живот, те тако смањити њихова инфериорност и маргинализацију.

Сликовни рјечник олакшава и убрзава усвајање нових ријечи. Постиге се се већа успјешност у усвајању наставних садржаја те у писменом и усменом изражавању ученика. Повећава се интересовање за кориштење литературе, те побољшавају се комуникацијске способности које су богатије по садржају и учесталости, посебно у данашње вријеме када се много комуницира на друштвеним мрежама. Побољшавањем комуникацијских компетенција смањују се предрасуде и подцјењивања особа оштећена слуха.

Веб апликација [хттп://сликовнирјечник.ба/](http://сликовнирјечник.ба/) је намјењен примарно ученицима оштећена слуха како у настави која се реализује у Центрима за слушну и говорну рехабилитацију тако и ученицима оштећена слуха у инклузивној настави. Примјенљив је за одрасле особе оштећена слуха које желе да богате свој рјечник као ученицима у дијаспори те нашим и страним држављанима који уче босански језик.

ДЕТАЉАН ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ

У оквиру пројекта „Подршка развоју комуникацијских компетенција ученицима оштећена слуха“ који је подржао „Фонд отворено друштво“ у Центру за слушну и говорну рехабилитацију урађена је веб апликација „сликовнирјечник.ба“. Ученици су добили могућност да на забаван начин кроз игру и бодовање вјежбају и усвајају ријечи у складу са својим могућностима, на нивоу који одаберу. У процесу израде овог рјечника урађени су спискови ријечи у девет нивоа. Сваки ниво има категорије и подкатегорије. За сваку ријеч пажљиво су биране илустрације (урадиле Повлакић Хадџифендић Мелиха и Љеваковић Мејрема). Ангажиран је программер професионалац који је урадио веб апликацију.

Овај програм се показао изузетно користан за богаћење рјечника наших ученика.

У информатичким производима-софтверима појављује се периодична потреба за надоградњом. Тако је установљена потреба за надоградњом програма „сликовнирјечник.ба“. Надоградњу рјечника је подржало Федерално министарство образовања, која је реализована прошле школске 2021/22. године.

Било је неопходно детаљно анализирати и провјерити постојећи рјечник. Евидентирали смо и отклонили техничке грешке као и илустрације које је требало замјенити са новим, бољим. Додали смо нове садржаје. Уочена је да поред постојећих категорија потребно додати нове које су непосредно везане за наставне садржаје. Додали смо категорије: први разред, други, трећи, четврти, пети, шести, седми, осми и девети разред. У наведене категорије додали смо подкатеорије предмете по разредима (урадили Повлакић Хаџиефендић Мелиха и Љеваковић Мејрема).

Наставница разредне наставе Хамзић Белма је направила спискове ријечи за предмете (математика, босански, информатика, моја околина) по разредима, те припремила сличице за илустрације. Предметни наставници за босански Хрњић Џенита, за математику и информатика Љеваковић Мејрема, за биологију, хемију, природу и друштво Боровина Емниа, за физику Повлакић Хаџиефендић Мелиха, за географију и историју Мујкановић Един су урадили спискове најфреквентнијих ријечи из наведених предмета, те их разврстали по разредима и припремили адекватне илустрације.

Програмер који је радио прву варијанту програма урадио је надоградњу програма. На овај начин смо постигли да софтвер буде у директној функцији реализације наставе. Договорено је са предметним наставницима да у НПП планирају часове за вјежбање и усвајање ријечи користећи наведени програм. Уочили смо да ученици се много више труде вјежбати и усвајати ријечи и појмове ако су ангажирани у оквиру наставног процеса. На овај начин поред осталог ствара се навика да ученици на интернету истражују објашњења за непознате појмове и ријечи.

Затим су урађене табеле у којима се евидентирају бодови за сваког ученика у наведеним предметима по датумима кориштења рјечника. На овај начин је постигнута вађа заинтересираност ученика за кориштење програма због освајања бодова. (табела је у прилогу). Штампали смо паное са ријечима из рјечника. Ученицима који слабије напредује омогућава се да користе пано у току вјежбања ријечи како бисмо избјегли фрустрације ученика ако не може да користи апликацију за учење. На основу рјечника у процесу је израда мемори картице које се ће се такође периодично користити за вјежбање и усвајање ријечи у смислу споји назив и сличицу, који је назив за сличицу, која је сличица за одабрани назив итд.

Овај софтвер се показао као ефикасан не само за богаћење рјечника ученика оштећена слуха, него је од велике помоћи ученицима који имају тешкоће у развоју говора, тешкоће са усвајањем и изговарањем појмова. Овим рјечником се повећава писменост, јер дјеца вјежбају да идентификују појмове и да их именују у писаној форми. Овај рјечник се може примјењивати у инклузивној настави.

.ЕФЕКТИ; ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ

Овом апликацијом смо постигли да ученици радо вјежбају нове ријечи. Кориштење апликације доживљавају као игру и забаву која им је дозвољена и препоручена. Примјетили смо да значајно напредују у броју остварених бодова, што је показатеље да усвајају и памте ријечи. Урадили смо бодовне листе за сваког ученика из сваког предмета тако да на њима евидентирају број бодова. Евидентно је да се развија такмичарски дух код ученика у смислу ко ће освојити више бодова. За ученике који слабије напредују принтали смо паное са сличицама и а називима по предметима и разредима и пластифицирали их у А3 формату. Тако да и ови ученици остварују помаке у напреовању и усвајању појмова.

Посебно је значајно што дјеца могу користити веб апликацију на рачунару и на мобителу код куће тако да имају веће шансе за вјежбање и усвајање ријечи. Родитељи су исказали велику заинтерсираност и подстичу дјецу да вјежбају ријечи користећи наведену апликацију.

Апликација је предвиђена за све узрасте дјеце.Богаћење рјечника је евидентно. Очекујемо да ће резултати из генерације у генерацију буду уочљивији. Ако су једне године користили овај рјечник за очекивати је да ће наредних година користећи виши ново рјечника бит ће успјешнији у богаћењу рјечника.

У раду са ученицима примјећујемо да им је рјечник богатији.

Богаћењем рјечника повећавају им се компетнеције за едукацију, информисање, за бољу комуникацији и укључивање у друштвену заједницу. Повећава им се самопоштовање и могућности за боље усавршавање и укључивање у тржиште рада.

Додатни коментари и сугестије другим наставницима који би жељели имплементирати вашу идеју

Наставници у редовним школама ако примјете да неки ученици имају тешкоће у именовању и памћењу појмова из наставних садржаја посебно математике и информатике, хемије и физике као и других предмета, могу помоћи ученицима тако што ће их упутити на овај рјечник. Овим рјечником олакшава се процес усвајања појмова. Ученике треба мотивирати и заинтерсирати. Ова апликација је доступна и на мобителу, тако да ученици могу у многим ситуацијама користи ову веб апликацију. За ученике који су у инклузивној настави такође рјечник је од помећи. Овај рјечник је примјенљив и за ученике у дијаспори који похађају курсеве босанског језика.

Tags

NIN

Collections

НИН награда

НИН 2022